

عنوان مقاله:

تجربه فضایی و ادراک حسی: بازخوانش فضا در معماری (نمونه موردی: مسجد گوهرشاد)

محل انتشار:

پژوهشنامه خراسان بزرگ، دوره 12، شماره 45 (سال: 1400)

تعداد صفحات اصل مقاله: 14

نویسندگان:

پیام دادفر - دانشجوی دکتری گروه معماری، واحد بین المللی کیش، دانشگاه آزاد اسلامی، جزیره کیش، ایران.

لیلی کریمی فرد - استادیار، گروه معماری، دانشکده هنر و معماری، دانشگاه آزاد اسلامی واحد تهران جنوب، ایران

فریبرز دولت آبادی - استادیار، گروه معماری، دانشکده هنر و معماری، دانشگاه آزاد اسلامی واحد تهران غرب، ایران

خلاصه مقاله:

انسان دارای ادراکات و تجربیات متمایزی در فضاهای گوناگون به واسطه حرکت و فعالیت است، اما در اغلب گفتمان های معماری، حرکت انسان در فضا و ادراکاتش از محیط پیرامون به لحاظ بصری، فیزیکی و ذهنی کمتر موردتوجه قرار گرفته است. حال هدف اصلی پژوهش حاضر، تبیین درک تجربه فضایی در مسجد گوهرشاد عناصر مادی و حرکت در فضای این مسجد است تا بدین طریق بتوان کیفیت فضایی رخ داده در این مسجد را در مساجد معاصر بازنمایی کرد. در این راستا، فرضیه مطرح در نیل به این هدف این است که میان تجربه فضایی و ادراکات حسی رابطه ای مستقیم برقرار است و عناصر مادی مسجد گوهرشاد موجب شکل گیری این رابطه می شوند. بنابراین پژوهش حاضر با استفاده از طرح پژوهش کیفی با رویکرد فلسفی، استدلال استقرائی و رویه کتابخانه ای و بازدیدهای میدانی به این نتیجه رسید که تجربه فضایی در این مسجد ضرورتاً چندحسی است و کالبد این مسجد به نحوی ساخته و پرداخته شده که حواس پنج گانه مخاطبان را درگیر خودش می نماید. همچنین تجربه فضایی از فضای معماری داخلی و خارجی مسجد گوهرشاد اصولاً یک حادثه حسی مشمول حرکت است. از این رو، گذر از محیط های این مسجد، تجربه های گوناگونی را به زائر القاء می نماید.

کلمات کلیدی:

فضا، تجربه فضایی، ادراکات حسی، حرکت در فضا، مسجدگوهرشاد

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/2030495>

